

Radnóti Sok(k)

A Szegedi Radnóti Miklós Gimnázium diáklapja | Kiadja: Radnóti DÖK

2016. tavasz

A tartalomból:

INTERJÚ GORTVA TANÁR ÚRRAL	5
ALTERNATÍV TURIZMUS	7
HARPER LEE	8
MŰANYAGEVÉS BAKTÉRIUM MÓDRA	10
SZÍNEZŐKÖNYVEK	12
KERESZTREJVÉNY	14
INTERJÚ NOVOSZÁTH MELINDÁVAL	6

Köszöntő

Kedves Olvasó!

Most a tavaszi, illetve nyári számot tartod a kezekben egyszerre. Rövid visszaemlékezést olvashatsz a tavaszi eseményekről, és természetesen a filmajánló most sem maradhat el. Iskolánk szeretett fizikatanára jóvoltából keresztrejtvényt oldhatsz meg. Olvashatsz Erdős Virágtól, aki egy Budapesti József Attila-díjas kortárs író, költő; Závada Pétertől, aki költő, slammer, rapper; és Fodor Ákostól, aki egy tavaly elhunyt költő, a haiku művészet egyik legnagyobb magyar alakja.

Kellemes időtöltést kíván a RadnótiSok(k) stábjja!

Tartalom

Köszöntő	2
Tavaszi események	3-4
Interjú Gortva Tamás tanár úrral	5-6
Alternatív turizmus	7
Harper Lee	8
A színház varázsa (Interjú Ványa Annával)	9
Műanyagévés baktérium módra	10
Kutassunk az agyunkban, avagy érzelmi memórianyomok	11
Színezőkönyvek, nem csak gyerekeknek	12-13
Májusi keresztrejtvény	14
Versek Balogh András tollából	15
Interjú Novoszáth Melindával	16
Filmajánló	17
Egyetemi interjú	18-19
Zongora	20-21
Versválogatás Farkas Eszter Jóvoltából	22-23
Impresszum	24

Március 15-i megemlékezés

Számomra március 15-e eddig egyet jelentett egy kötelező iskolai ünnepséggel, első gimnáziumi tapasztalatom azonban üdítően hatott rám. A tornaterem a leterített szőnyegek által egy sokkal családiasabb, bensőségesebb légkört kapott. Az elhangzott műsor visszaadta az akkori idők hangulatát, életérzését. Lezárásként fantasztikus táncosokat láthattunk, akik csak tovább emelték az esemény fényét. Összességében tehát az idejünnepély élmény volt számomra, boldog vagyok, hogy a részese lehettem.

Élőlánc a Radnóti előtt

Ez az esemény iskolánk tanulóinak kezdeményezésére szerveződött. A diákok részéről a megmozdulás tekinthető szimpátiamozgalomnak is, mely a tanárok álláspontját támogatja. Intézményünk több pedagógusa is részt vett az akcióban, melyre március 30-án reggel 8 órától került sor. Az élőlánc igen nagy sajtóérdeklődést váltott ki, többek között a híradóba is bekerült az ország más pontjain csatlakozott iskolákkal együtt. Az első tanítási óra előtt az iskola köré fonódó élőlánccal szeretne volna közösségünk jelezni a diákok túlterheltségét.

Fotó: Szajbély Zsigmond 11.M

Tavaszi Kulturális Fesztivál

A rendezvény közkedvelt diákjaink körében, hiszen ez az a két nap, amikor szabadjára engedhetik fantáziájukat, kreativitásukat. Április 8-án reggel egy megnyitóval indult útjára az idei fesztivál, pénteki programjaira pedig délután kettőtől került sor, párhuzamosan több helyszínen. A tornateremben kezdésként a 9.T adta elő Országos felmérő című darabját, mellyel tavaly egy országos megmérettetésen kiemelkedő helyezést értek el. Őket követte a többi kilencedikes osztály, akik most megmutathatták, hogyan tudják alkalmazni a drámaórákon elsajátított ismereteket. A 9.A egy rendkívül szórakoztató darabot adott elő a Brian élete című film alapján. A 9.B, a 9.C és a 9.M tanárparódiáikkal színesítették a műsort, előadásukon érezhető volt, hogy a tanár-diák kapcsolat rendkívül elmélyült, s látszott, hogy humoron keresztül pedagógusaik iránt érzett szeretetüket közvetítik. A 9.D pedig egy rendhagyó álmot jelenített meg, „hercegek” és „hercegnők” közreműködésével. Mindezen előadásokat megtekinthette a 10. évfolyam, valamint az érdeklődő tanárok. Eközben a felsőbb évfolyamosok egy különleges Bánk bán színdarabnak lehettek részesei, melynek helyszíne egy tanterem volt. Egy kicsit később kezdődött a rajzteremben az Irodalmi kávéház. Már a terem ajtajában is színes rajzok fogadták az érdeklődőket, a helyszínen pedig igazi kávéházi hangulat uralkodott. Az asztalokra kitett lapokra bárki kedvére alkothatott, miközben hallgatta a színes palettán mozgó verseket, novellákat, zenés produkciókat. Természetesen a hasunkra is gondoltak a szervezők, a felkínált kávé, tea, illetve édességek még otthonosabbá tették a „kávéházat”. Kis csúszással indult a 10.A szervezésében a táncház a menzán, mely talán a leginkább interaktív rendezvény volt a fesztiváli forgatagban.

Ezt követően a szombati napon a Vers-ELŐ elnevezésű program várta a diákokat. Az osztályoknak saját termüket kellett berendezniük a már korábban kisorsolt művek hangulata alapján. Évfolyamtól függetlenül mindenki komolyan vette a feladatát, szabadon engedte a fantáziáját. A versenyt végül a 7.M nyerte, ezúton is gratulálunk nekik! Valamint kiderült végre, hogy melyik lett iskolánk Nagy Verse, melyre mindenki olyan régóta várt: Tándori Dezső: Halottas urna két füle.

Összegezve tehát, tavasszal eddig számos izgalmas programmal gazdagodtunk, melyek kizökkentettek minket a szürke hétköznapokból. A továbbiakban hangverseny színesíti iskolánk életét, hamarosan pedig itt az érettségi időpontja. Végzős diákjainknak sok sikert kívánunk!

Gyurik Zita 9.D

Interjú Gortva tanár úrral

Úgy tudom, a Tanár Úr eredetileg nem szegedi, hanem egy kis faluban nőtt fel. Milyen érzés volt egy nagyobb városba költözni?

14 éves voltam, amikor Dunatetétlenből – 500 fős falu – Dunaújvárosba „igazoltam”, közgazdasági középiskolába, majd egy váltást követően Kiskőrösre kerültem, szintén a közgazdasági vonalon maradva. Emiatt számomra nem volt újdonság elkerülni otthonról, de nyilván vágytam is arra, hogy kikerüljek a falusi közegből. Inkább az az érdekes dolog a történetben, hogy az ember elkerül városba, egyetemi tanulmányokat folytat, de megmarad benne a sokéves tapasztalat, hagyomány, gondolkodásmód, melyet vidéken megszerzett.

Miért esett a választása a tanári pályára?

Nem tudom... A közgazdaság volt nálam a mellékvágány, szerintem, amikor az ember tizenéves, még nagyon nem tudja, hogy mit akar, egyvalamit szeretne: sikeresnek lenni, pénzt keresni, karriert építeni. Nyilvánvalóan én is ugyanezen a vonalon indultam el. Úgy éreztem, ebben a pályában van pörgés, utazási lehetőség, de amikor elkezdtem tanulni, rájöttem, hogy engem ez egyáltalán nem érdekel. Sokkal inkább kötődök az emberközeli, humán tudományokhoz. Ilyen módon elvégeztem kénytelen-kelletlen az iskolát, leérettségiztem közgazdaságtanból, de akkor már réges-régen tudtam, hogy én sokkal inkább irodalommal akarok foglalkozni és nyelvvel.

Ha pedig már tetszett említeni a közgazdaságtant, Tanár Úr szerette a reál tárgyakat?

Én matek-magyar szakos akartam lenni alapjáraton, de mivel a régi pedagógusképzési rendszerben diplomáztam, nem volt erre lehetőség, csak mindenféle csúsztatással, variálással, ezt pedig nem szerettem volna. A kémia kivételével – amit nem nagyon sikerült a szervezetemnek befogadni –, minden reáltantárggyal jó viszonyban voltam, érdekelnek a mai napig is, de nyilvánvalóan a nyelvtan és irodalom közelebb áll hozzám.

Végül pedig a matek szak helyett az orosz felé billent a mérleg?

Igen, én német nemzetiségi iskolában tanultam, így ezt az idegen nyelvet kellett tudni, alapvetően azonban a nyelvek logikája érdekelt; a beszéd, a retorika... Így azt mondták, hogy az orosz az, amiben mégis van potenciál, ha az ember nem tanár akar lenni utána, akár a gazdasági életben, turizmusban akar elhelyezkedni, ebben van lehetőség. A kultúrájuk, irodalmuk is nagyon tetszett, európai szemmel talán mindkettő egy kicsit „egzotikusabb”, érdekesebb lehet. Emiatt döntöttem úgy, hogy megtanulom ezt a nyelvet, de számomra ez volt a szükséges rossz. Közben pedig az irodalmat, nyelvészetet mégis komolyabban vettem, és igyekeztem az oroszra is tölem telhetően, maximálisan teljesíteni. Évfolyamelsőként sikerült végezni, de ez volt az, amiről mindig is tudtam, hogy inkább ne tölem tanuljon meg a diákság oroszul...

Most pedig egy kicsit elkanyarodnék az oktatástól a sport világába. Az órákon többször hallottunk már a kemény edzésekről. Milyen indíttatásból kezdett el komolyabban sportolni?

Ez új az én életemben, egészen tavaly októberig én nem nagyon „nyúltam” a sporthoz. Ennek talán az az elsődleges oka, amivel kezdtem is, hogy egy faluban az em-

„... de akkor már réges
-régén tudtam, hogy
én sokkal inkább
irodalommal akarok
foglalkozni és
nyelvvel.”

bernek nem sok lehetősége van sportolni, persze azon kívül, hogy a haverokkal kint rohangál, meg esetleg focizgat az utcán. A másik része, hogy én egy alacsony, mondhatjuk úgy, hogy elhízott gyerek voltam. Így ez teljesen kimaradt az életemből, de aztán voltak pillanatok, amikor azt éreztem, mégse jó az, hogy „itt is lóg, ott is lóg”, „itt se feszes, ott se feszes”, valamint közérzetjavítás céljából is kipróbáltam ezt-azt. Aztán valahogy benne ragadtam, mostanra pedig már az edzői vonalon képzem magamat, és pedagógusszerűen igyekszem helytállni.

Nemrégben rendezték a „Spárta” nevű, igen komoly fizikai erőnlétet igénylő versenyt. Tudna erről pár szót mondani?

Ez egy óriási élmény volt, amiben először nem is igazán akartam részt venni, de ha már a környezet elindul rajta, úgy gondoltam, kipróbálom. Aztán rengeteg munka, sok edzés következett, és valóban egyfajta örület kell hozzá, hogy az ember felnőtt fejjel a sárban fetrengjen, - hiszen egy anyuka is rászól a gyerekére, hogy ne vegyen sárfürdőt-, mi meg direkt megyünk, mert erre vállalkoztunk. Kötelet például utoljára szerintem középiskolásként másztam, ehhez képest most voltak kifejezetten kötélmászásra specializálódott edzések. Őszintén, fogalmam sincs, hogy az ember miért csinálja. Egy biztos: óriási adrenalin, közösségi élmény. Ha csak azt veszem, hogy a mi csapatunk itt Szegeden közel 30 főből áll, Visegrádon pedig a versenyzők száma körülbelül 5500 volt, ezen felül a jelenlévő nézők, a hangulat, hogy az embernek szurkolnak, kiabálják a nevét... Nyilván ez egy bizonyos teljesítési kényszer, hogy muszáj beérni a célba és muszáj megcsinálni, de fantasztikus érzés. Olyannyira, hogy már készülünk a következőre.

A motiváció és munka kapcsán tenném fel a következő kérdésemet: a szabadtérről tudna esetleg mesélni? Milyen a próbák hangulata, milyen érzés kiállni a közönség elé?

Pont idén lesz 11 éve, hogy belecsöppentem, de ebben az évben már nem veszek részt benne. Éppen ilyen összegzést készítettem fejben, hogy összesen nagyjából 100 alkalommal állhattam a színpadon. Mondhatni, hogy a nyaraimat a próbákon töltöttem, ami nagyon jó, nagyon szerettem, gyakorlatilag a magyar színházi élet legnagyobb alakjaival ismerkedhet meg az ember. Rendezőkkel, színészekkel, énekesekkel, zenészekkel találkozhat. Megismerhet díszlettervezőket, rendezőknek a rigolyáit, közben, ha van erre affinitása, tanulhat is tőlük, hiszen ez is egyfajta pedagógia; irányítani a sokféle embert. Ha esetleg van rá igénye, elolvashatja, utánajárhat ezeknek a műveknek, meghallgathatja az operákat. Óriási élmény volt például számomra *Bizet: Carmen* című darabjában dolgozni, hiszen mégis az operairodalom egyik legnagyobb darabja. Amikor Újszegeden, egy lepukkant tornateremben próbáljuk a *Carmen*, megérkezik a Metropolitan Operából a főszereplő (szakadt nadrágban, este tizenegykor), és énekel egy olyat, hogy a teremben lévő emberek álló vaspappal ünnepelnek 15 percen keresztül, majd közli, hogy ő fáradt, hazamenne aludni – ez egy hihetetlenül meghatározó élmény. Ugyanilyen fontos pillanat volt az is, amikor először kaptam mikroportot, és Alföldivel közös jelenetem volt. Rengeteg olyan pillanat volt, amely maradandó számomra, például egy baleset a színpadon, amit egy hirtelen improvizációval kellett megoldani. Most azért döntöttem mégis a váltás mellett, mert pillanatnyilag más élethelyzetben vagyok, tízévesnyi szabadtéris „nyaralás” után egy kicsit másra vágyom.

Egy összegző jellegű kérdéssel szeretnék zárni: ha egy mondattal kellene jellemeznie az eddigi tanári pályáját, mi lenne az?

Egy mondattal? Ha bugyutaságot akarnék mondani, akkor az egyetemi tananyagot említeném: oktató-nevelő munka. Azonban lehet, hogy én többet tanultam, fejlődtem tanítás közben, mint amit sikerült átadni. Az volna az ideális, ha ez oda-vissza jól működne.

Gyurik Zita 9.D

Alternatív turizmus

Egészen biztos vagyok benne, hogy mindenki volt már Budapesten legalább egyszer. Megnézte a Parlamentet, a Citadellát, a budai várat, a Fővárosi Állat-és Növénykertet, a Hősök terét és még számos egyéb turisztikai célpontot. Ha Londonban jár az ember, vagy más nagyvárosban, akkor észre fogja venni, hogy csak azt nézi meg, amit minden turista, és a várost úgy hagyja el, hogy nem sokkal tud róla többet, mint amikor odaérkezett. Ezzel szemben találták ki az alternatív turizmust. Ennek lényege, hogy megmutassa a városnak azt az oldalát, amit esetleg még a város lakói sem ismernek, de a turisták semmiképp. Ezért akár a saját városunkban is érdemes csatlakozni egy-egy túrához. Sokszor a helyiek mutatják be, hogy mit szeretnek a városukban – s ők már csak tudják, hogy mit érdemes megnézni. Ezek az utak gyakran a város titkait, kellemes, de a turista útvonalaktól távolabb eső kávézókat mutatják be, vagy tematikusan mutatják be a város egy-egy arcát. Így például lehet a szecesszió építészetéről, a II. világháborúról, a holokausztról, a retróról többet megtudni, de vannak már olyan kezdeményezések is, amely során egy rejtélyt vagy bűnesetet kell a résztvevőknek megoldani. Az is remek, hogy a helyiek olyan helyekre is elvezethetik az alternatív turizmust választó turistát, amely helyek nem fogadnak vendégeket, ámde érdemes lenne megtekinteni, ilyenek például a Budapest alatt húzódó bunkerek és légópincék.

Budapesten is rengeteg felfedezni való érdekesség van, csak hogy párat említsek, a város tele van titkos kertekkel és terekkel, irodalmi és történelmi szempontból fontos helyekkel. Hogy a turistának könnyebb legyen, több más szervezet mellett az ImagineBudapest(<http://imaginebp.hu/>) vagy az Unique Hungary (<http://uniquebudapest.com/>) tematikus sétákkal várja az érdeklődőket. Érdemes megkeresni a helyi múlttal foglalkozó csoportokat, Szegeden például a „Szeged régi fotói” Facebook oldalt, időnként ők is szerveznek egy-egy városnéző túrát.

Az alternatív turizmusnak van egy érdekes és ismertebb típusa, az ökoturizmus. „Az ökoturizmus olyan felelős utazás természeti területekre, amely megőrzi a környezetet és fenntartja a helyi emberek jólétét.” – írja a Nemzetközi Ökoturizmus Társaság (1991). Tehát, ha szervezünk egy túrát a természetbe, a szemetet nem hajigáljuk el, és a helyiektől vásárolunk, akár csak egy üveg lekvárt, az már ökoturizmus. A lényeg, hogy a turizmus negatív környezeti és társadalmi hatásait minimalizáljuk, miközben új élményekkel gazdagodunk, s amennyire lehet, az élményeket és a fényképeket vigyük csak magunkkal haza.

Ajánlom mindenkinek, hogy a nyári szünetre iktasson be egy ilyen programot, mert soha nem tapasztalt dolgokkal találkozhat, és abszolút megéri!

Sokszor a helyiek

mutatják be, hogy mit szeretnek a városukban – s ők már csak tudják, hogy mit érdemes megnézni.

Erdész Luca 11. A

Harper Lee

Harper Lee. Hogy ki ő? Ő az, akinek az 50 év különbséggel kiadott könyvei mindkét alkalommal nagy hatással voltak az egész világra. A *Ne bántsátok a feketeigót!* (egyik leghíresebb idézete oldalt olvasható) szinte közvetlenül a megjelenését követően klasszikussá vált. Nem meglepő, hiszen mind a témaválasztás, mind a szereplők nem mindennapiak.

A történet az 1930-as évekbe repít minket vissza a fajgyűlölet kellős közepébe egy kislányhoz, akit anyja nélkül az elismert ügyvéd édesapja és a színesbőrű házvezetőnőjük próbál felkészíteni az életre. A kislány betekintést nyer egy korrumpált perbe, és ezért már nagyon fiatalon másképp tekint a többi ember által kirekesztettekre.

Ezután következik 55 év és 3 nap története. Az író elvonult a nyilvánosság elől és interjúkat is csak ritkán adott. 2015. július 14-én mégis megtört a jég. Az ekkor már 88 éves, rosszul halló, gyengén látó, kerekesszékes Harper Lee publikálta a *Menj, állíts őt!* című második regényét. Sokakban felmerült a kérdés, hogy ilyen egészségügyi állapotban és korban, tényleg az író akarta-e megjelentetni könyvét. Miért várt ennyit, hiszen ezt a regényét írta először, és a nagy sikert kihasználva kiadhatta volna közvetlenül a *Ne bántsátok a feketeigót!* után. Ráadásul részben a folytatásának is tekinthető. Ugyanazok a főszereplők, a helyszín, de a fő üzenete eltérő. Átélnhetjük a felnőtté válás minden örömét és gondját, az első szerelmeket és a csalódásokat. Az idő elteltével változnak a mindennapok, az elvek, a leghétköznapibb dolgok is, de vajon az emberek is változnak-e vele? Nem beszélve arról, hogy közben végigélte a második világháborút.

Ő Harper Lee. Ő, akinek nem kell a közösségi médiában lennie, nem kell megjelennie minden fontos eseményen. Ő csak elmesélt egy történetet, amely akár a saját élettörténete is lehetne. Műveiért Pulitzer-díjat kapott. De a filmváltozatot sem hagyhatjuk szó nélkül, amelyért nem kevesebb, mint három Oscar-díjat vihettek haza 1963-ban.

A februárban elhunyt író két olyan könyvet adott az utókornak, amit egyhamar nem fog a világ elfelejteni.

„Hogy mi megy végbe az emberekben, soha nem tudhatjuk. Ami a házak zárt ajtóinak mögött történik, az titok.” (Harper Lee)

Sipos Fanni 10.A

A színház varázsa (Interjú Ványa Annával)

Egy új sorozat keretében szeretnénk bemutatni azokat a radnóti sokat, akikről talán nem is tudtuk, hogy mennyi mindent csinálnak az iskola mellett. Először a 10.D osztályos Ványa Annát kérdeztem, aki minden egyes alkalommal csillogó szemmel meséli élményeit, amikor színjátszásra terelődik a szó.

Hány éves korodban fogott meg először egy színházi darab?

Már egészen kicsi koromban sokat jártam színházban, hiszen a szüleim nagy színházbarátok és sok darabot néztünk meg együtt, mégis az első igazi élményem 6 éves koromban ért. Akkor voltam először aktív szereplője egy darabnak, és ez nagyon erősen hatott rám, bár kezdetben szokatlanul érintett az a nyersség, ami a színház világára jellemző.

Láttam, hogy tagja vagy egy színitanodának. Minek a hatására kezdtél el te magad is játszani?

Kezdetben a kíváncsiság hajtott. Muszáj volt kipróbálnom. Mindig is izgatott az a tudat, hogy milyen érzés lehet úgy igazán a részese lenni egy előadásnak, és hogy mit tudok kihozni önmagamból. Körülbelül 3 éve csatlakoztam a csoporthoz, és nem bántam meg. Azóta teljesen az életem részévé vált.

Milyen a társaság?

Nagyon szeretem a társaimat, és azt a közösséget, ami ott vár. Elfogadjuk egymást, és emiatt felszabadultabban tudunk lenni, és könnyebben tudunk dolgozni. A próbák nagyon sokfélét kihoznak belőlünk, ezáltal nagyon jól megismerjük egymást. Sírunk, nevetünk és veszekszünk, de mindig számíthatunk egymásra.

Milyen darabokat adtok elő?

Mindig olyan darabokat választunk, amivel könnyen tudunk azonosulni, és az is fontos, hogy a korosztályunknak megfelelő legyen. Próza darabot és zenés játékot is adtunk már elő, de minden előadást a végére nagyon a magunkénak érzünk.

Milyen szakaszai vannak egy darab megtanulásának?

Kezdetben ismerkedünk a darabbal, a mondanivalójával, és azzal, hogy mi mit akarunk belőle kihozni. A próbafolyamat olvasópróbával indul, összeolvassuk a szöveget, mindenki a saját szerepét. Majd jelenetként kezdünk próbálni, rengeteg ötlet eszünkbe jut közben, kialakul bennünk a kép a karakterünkről. A folyamat vége felé, amikor már a technikai dolgokkal is tisztában vagyunk, igyekszünk összpórákat tartani, amikor megszokás nélkül megy le a darab, végül jön a főpróba, ahol már látjuk a közönség reakcióját.

Mennyire érzel magadénak egy-egy szerepet? Segít neked a színjátszás a mindennapi életben?

Vannak olyan szerepek, amikkel nagyon könnyen tudok azonosulni, már a legelső pillanattól kezdve, ilyenkor igazán élvezem a próbákat, bátrabb vagyok. Azonban nem minden szerep adja magát ilyen könnyen, többet kell gondolkodnom rajta, hogy megtaláljam benne önmagam, és ez az igazi kihívás. A hétköznapi életben sokszor eszembe jutnak azok a dolgok, amiket a próbák vagy foglalkozások alatt tanulunk, és érzem magamon a változást, korábban sokkal zárkózottabb voltam.

Van-e magyar vagy külföldi színész példaképed?

Több színházi alkotó is nagy hatással van rám, de a legnagyobb kedvencem Alföldi Róbert. Szeretem a gondolatait, a szabadságát, és azt, ahogyan saját magát vállalja.

Milyen terveid vannak a jövőre nézve? Továbbra is a színház közelében szeretnél maradni?

Ezt még nem látom ennyire előre. Azt tudom, hogy bárhol alakul is az életem, a színház mindig is jelen lesz benne.

Tudnál nekünk ajánlani egy kortárs darabot?

A Katona József Színházban játsszák az Illaberek című előadást, aminek a kivándorlás a fő témája, ami fontos jelenség napjainkban. A mi korosztályunkat is erősen foglalkoztatja, hiszen sokan közülünk már nem csak a magyarországi életlehetőségekben gondolkodunk, szabadabbak vagyunk ilyen téren.

Sipos Fanni 10.A

Műanyagévés baktérium módra

Az első természettudományos cikkünknek egy igen érdekesnek tűnő témát karoltunk fel. Ezek pedig a nem mindenki által ismert műanyagévő baktériumok, akiknek a létéről eddig nem igazán tudtunk sokat, holott a környezetünkben is nagyszámmal megtalálhatóak. Szerencsénkre hazánkban ezen élőlények száma nem mondható számottevőnek, nem úgy, mint az óceáni térségekben. Ez nem is annyira meglepő, hiszen nem sok olyan élővíz van Magyarország területén, ami szennyezett lenne.

Az apró mikrobák jelenléte miatt megmagyarázható, hogy a tengeri szennyezések ellenére az elmúlt időben miért csökken a műanyagszemét mennyisége.

Az elterjedésük feltétele tehát logikusan következik a vizek tisztaságából és a hulladék anyagától. Az apró életformákat javarészt a műanyagból készült eszközök, tárgyak vonzzák és ezek felszínét idővel el is kezdik aprózni. Kijelenthetjük azt is, hogy a kialakuló szemétszigetek nem egyenlők úszó szeméthalmokkal, ezek kisméretű műanyagdarabkákból álló foltok. Miután ezt a felfedezést megtették a kutatók újabb és újabb expedíciókat indítottak annak érdekében, hogy még többet tudjanak meg erről az új fajról. Erre példa Tracy Mincer és munkatársai, akik a Sargasso-tengerből származó műanyag-hulladékot vizsgálták, hogy vajon található-e ott mikrobiális életközösségek. Kiderült, hogy a műanyagszemét egy igen aktív életközösséget rejt: a hulladékok felszínén megfigyelhető volt, ahogyan a különféle mikrobák intenzíven bontják a műanyagot.

„Az Atlanti-óceánnak ezen a részén nagyjából 1100 tonna műanyagszemét gyűlt fel, így az itteni mikrobaközösségek akár jelentős hatást is gyakorolhatnak a tengeri tápláléklánckokra.” – mondta Mincer a Nature hírportálnak. Az apró mikrobák jelenléte miatt megmagyarázható, hogy a tengeri szennyezések ellenére az elmúlt időben miért csökken a műanyagszemét mennyisége.

Azonban Mark Browne a dublini egyetem ökológusa úgy vélekedett, hogy van egy olyan szempont, ami még mindig nincs tisztázva. Az, hogy keletkeznek-e a fennálló mikrobiális tevékenység miatt mérgező vegyületek. Márpedig ha ez igaz, akkor ezen toxikus anyagok az állatok szervezetébe is könnyen bekerülhetnek.

Szabó Péter 11.D

Sargasso-tenger

Kutassunk az agyunkban, avagy érzelmi memórianyomok

„A legizgalmasabb területe az agykutatásnak az érzelmek kutatása.” – mondja ezt sok-sok tudós, akik már nyertek bepillantást az emberi agy működésébe. Számos kutató közül Hájos Norbert az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézetének tudományos tanácsadója csoportjával az Akadémia Lendület programja keretében, éppen ezen a témán dolgozik. Azoknak az idegsejt csoportoknak a szerepét, melyek az érzelmi reakciók és félelmi memórianyomok kialakításában felelősek, új módszerekkel kezdte el vizsgálni a magyar kutatócsoport, akiknek munkáját jelenleg is nemzetközi figyelem kíséri munkájuk előrehaladtával. A kutatócsoportunk gerincét tehetséges és lelkes fiatalok adják. Rajtuk kívül egyetemi hallgatók és igen kiváló, jól képzett szakasszisztensek vesznek részt a kutatómunkában. Fő céljuknak az érzelmi memórianyomok kialakulásában résztvevő idegi hálózatok működésének a megértését tekintik. „Jóváhagyható, hogy vannak olyan agyterületek, amelyek felelősek az érzelmi reakciók kialakulásáért, illetve a reakciókkal kapcsolatos memórianyomok tárolásáért” – mondta Hájos Norbert, aki mindezek mellett azt is megjegyezte, hogy a csoportjuk a vizsgált agyterületen belül a mandulamagokkal foglalkozik. Ezek az aprócska szervecskék az agyon belül a döntéshozatali folyamatokban, a szociális kapcsolatok kialakításában és az imént említett félelmi memórianyomok kialakításában vesznek részt. A mandulamagokból kettő van, melyek összehangolt kommunikációja képes megteremteni a megfelelő érzelmi reakciókat és tárolni tudja az emlékeket. Ebből következik, hogy az említett terület sérülése esetén a döntéshozatali és az imént felsorolt funkciók is hibásan működhetnek. A magok mérete összefügg az adott egyén szociális hálójának nagyságával vagyis, hogy mennyi barátja, ismerőse van – mennyi embert tart számon az agya.

A társaság eredményének tekinthetjük, hogy ők voltak az elsők, akik pontosan és kidolgozottan voltak képesek leírni ezen agyi zóna működését, szerkezetét. Egyik leghíresebb felfedezésüknek tekinthetjük, hogy munkájuk során megtalálták két eddig teljesen ismeretlen agyi pályarendszert és arra is rájöttek, hogy az egyes sejttípusok milyen elv alapján kapcsolódnak össze egymással. A nemrégiben említett két pálya közül az egyik kapcsolatban áll a félelem és szorongás érzetének kialakulásával is. Hájos Norbert szerint lehetséges, hogy az orvostudomány idővel hasznosítani tudja majd ezt az információt és tudnak majd olyan módszereket biztosítani, melyek segítségével a súlyos traumákkal könnyebben együtt tudjanak majd élni a lelkileg sérült, megtört emberek.

Szabó Péter 11.D

Agyi mandulamag egyik párja

Színezőkönyvek, nem csak gyerekeknek

Az utóbbi időben hatalmas sikert arattak a különféle felnőtteknek szóló színezőkönyvek, eladási rekordokat döntöttek meg, és rövid idő alatt felkerültek a bestseller listák élére. Felmerülhet tehát a kérdés, hogy mi az oka a rendkívüli népszerűségüknek.

Stresszlevezető, megnyugtató, nosztalgikus – derül ki abból a felmérésből, amit az Egyesült Királyságban készítettek közvetlenül a *Secret Garden* megjelenése után.

Magát a színezőkönyvet Johanna Basford skót illusztrátor rajzolta és tervezte. A célja az volt, hogy egy olyan könyvet hozzon létre, amely viszonylag kevés gondolkodást igényel, mégis alkalmas arra, hogy egy kis kikapcsolódást nyújtson, és rövid időre elterelje a figyelmünket a mindennapi problémáinkról. A pozitív visszajelzések is mind azt mutatják, hogy ezt sikerült elérnie. Ezen kívül a színezőkönyv a kreativitást is fejleszti, annak ellenére, hogy kész mintákat kapunk, mindenki máshogy színezi ki. Nem létezik két egyforma változat, ahogy két egyforma perspektíva sincsen, mindegyik eredeti és a saját személyiségünket, hangulatunkat tükrözi.

Elenaor Blatherwick, a színezőkönyvek kiadásáért és értékesítéséért felelős asszisztens úgy nyilatkozott, hogy a könyvek nagyobb sikert és több bevételt hoztak, mint amennyire eredetileg számítottak. Több mint egymillió másolatban keltek el világszerte és az *Enchanted Forest* is hasonlóan nagy népszerűségnek örvendett. Basford mintájára más grafikusok is terveztek hasonló könyveket, mint például Christina Rose, Millie Marotta és Lee-Il Sun. Ezek is nagy példányszámban keltek el. Sokak szerint ez részben a könyvek terápiás hatásának is köszönhető. Vajon valóban így van? Összegyűjtöttünk néhány szakértői véleményt.

Cathy Malchiodi, egy művészetterapeuta kritikusan nyilatkozott a témáról. Csalódottságát fejezte ki a trend miatt. Donna Betts is hasonlóképpen vélekedett. A véleménye szerint a színezőkönyveknek lehet terápiás hatása, de használatuk nem nevezhető igazi művészeti terápiának, amelynek az alapját adják a saját elképzelés szerint készült alkotások. Betts a zenehallgatás és játszás közötti különbséghez hasonlította a jelenséget.

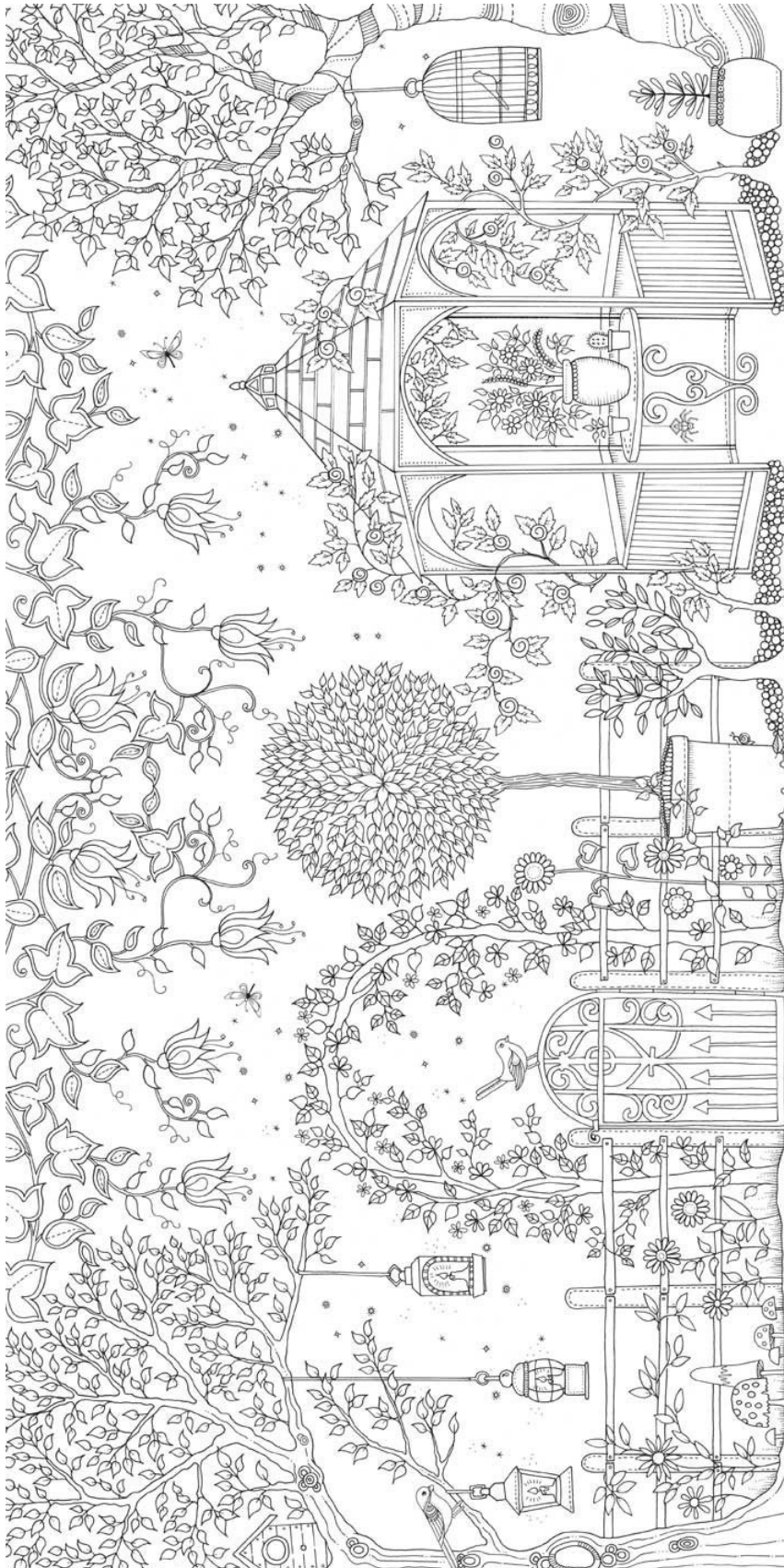
Drena Fagen is hasonló nézeteket vall, azonban jó ötletnek tartja a színezőket, és úgy véli, hogy ezáltal a kevésbé tehetséges emberek is érezhetik a művészet terápiás hatását.

Csíkszentmihályi Mihály Széchenyi-díjas pszichológus pedig úgy véli, hogy mindazon kedvező hatások, amelyek a színezőknek köszönhetőek: a nyugalom, az időtlenség érzése és a nosztalgikus érzések, szorosan kötődnek a saját maga alkotta „flow” elméletéhez, amely az emberi boldogság kérdését és az ideális életről való elmélkedést tárgyalja.

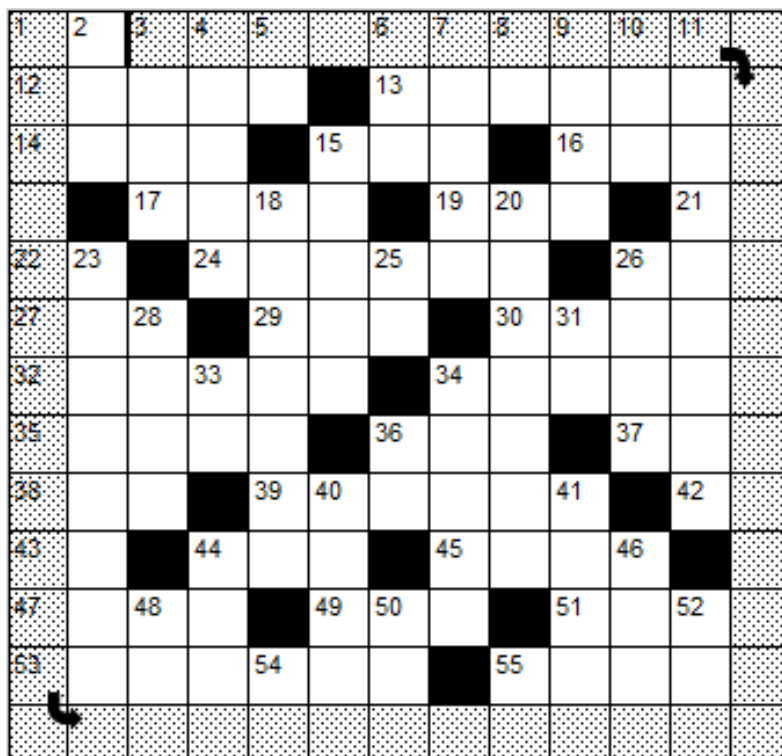
Akárhogy is, szerintem érdemes kipróbálni a színezőkönyveket, a számadatok és a pozitív visszajelzések is mind azt mutatják, hogy megéri rájuk egy kis időt szakítani.

Gyömbér Hanna 10.C

Ezt magad is kiszínezheted!

Májusi rejtvény

A rejtvény két megjelölt sorában egy magyar költő versének első két sora található. Ki a költő és mi a vers címe?

VÍZSZINTES: 1. Lombos növény 3. **Az idézet első sora** 12. Teljes, hiánytalan 13. Az atommagot alkotó részecskék összefoglaló neve 14. Érvényesülő 15. Konyhakerti növény 16. .... Györgyi (a Pa-Dö-Dö egyik fele) 17. ... Regia (Székesfehérvár latin neve) 19. Román terepjáró 21. A gallium vegyjele 22. Némán rak! 24. Asztaldísz 26. Molibdén és fluor vegyjele 27. A font harmincketted része 29. Verseny hossza 30. Vágá 32. Az ókori görög filozófusok szerint ez például a víz, vagy a tűz 34. Kozák lovas katona 35. Bács-Kiskun megyei község 36. Felsőruházati termék 37. Izlelni kezd! 38. Betegség jele lehet 39. Ennivaló 42. Ő, táviratban 43. Elás egynemű betűi 44. Svájci kanton 45. A bibliai Júda egyik fia 47. Franz Kafka műve 49. Netto regisztrátum rövidítve 51. Bírósági per szereplője 53. Forgósél 55. Fényes csillag az Orion csillagképben

FÜGGŐLEGES: 1. **Az idézet második sora** 2. Török tisztirang 3. Kényelmes járás 4. Férfi név 5. A nyelvünkkel érzékeljük 6. Egy, angolul 7. Vigad 8. Üres bók! 9. Vágóeszköz 10. Chris .... (egykori amerikai énekes) 11. Egyfajta hangszeren játszó 15. Állatok számára elkerített hely 18. Csavart rögzít 20. Nobel-díjas német fizikus, az általa felfedezett sugárzás névadója 23. Hosszú lábú rovar 25. Papírmérték 26. Szerep a Bohémélet című operából 28. Rak 31. Nyak közepe! 33. Szolmizációs hang 34. Ritka férfinev 36. Rövidítés régi évszámok előtt 40. Görbe Nóra filmszerepe volt 41. Ókori nép tagja 44. Szavazatgyűjtő láda 46. Hatalmas 48. Heves megyei település 50. Maga előtt mozgat 52. Új, németül 54. Hamis 55. Görög betű

Riener Ferenc

Korkép

I.
Újabb órák a parlagon,
fentről perzselve süt le a Nap,
hátam meghajlik ezernyi év súlya alatt.
Kérges tenyerimbe atyáink ekéje
szántott mély barázdákat,
belévetették a keserűség csíráit,
melyeket könnyel öntöztek,
lángoló házakkal világítottak,
és hatalmas fákká értek.
Nehéz illatuktól elbódultan
hanyatt fekszem a kifeszített égbolt alatt,
tarkóm mögött összefűzött ujjakkal.
Nem. Nem tudok kihúlni,
és nyugodtan feküdni
köztetek.
Én hordozom a fényt.

II.
Te vagy a fény a szívem mélyén,
a parázs mi lángba borít,
te vagy a könny, mi
a szemem sarkában remeg,
és nem tudom, miért csordult ki.
Érted hagytam ott Parnasszusnak ormát,
miattad hagytam el a lágy fűvű rétet,
miattad ízleltem a tudás édes levét,
s te vagy az oka, hogy Babilon korának
gyermeke lettem, ártó kezek
ütlegei fájó sebek hegeit
hagyták hátamon.

III.
Véres bőrszíjjal fogom össze a hajam,
a kor bűze facsarja orrom,
látom az élettelen, üres tekinteteket.
Hallom a locsogással leplezett semmit,
az alattam tátongó szakadék felett
lebegek.
Láthatod, én küzdök a dicsőségért.
Láthatod,
ahogy majd én is elbukom.
(2014. szeptember 20.)

Az oldalon megjelent
művek szerzője:
Balogh András (i.i.T)

Gesta

Ajtony
Hangom kürtszóként harsan,
táltos paripám, tízezer harcos
orkánt keverve rohan,
ezer éven áttapos.
Egy éles-fényes villanás:
ennyi az élet.
A repülés élménye elmarad
a szárgulás mögött.
Még egy és még száz fordulat,
a fejem csak pörög,
egy élet, míg földet ér.
S lassan kialszik a tudat,
ahogy elfolyik a vér.
Súlyos felleg ült homlokomra,
bús szemem szikrái már
senkit sem gyújtanak lángra,
asszonyi szájjal csókomra hiába vár.
A fölém hajló alak láttán
túlvilági szókra nyílik a szám,
testetlen főm harsog, zeng:
- Ő az, ki elhozza nekünk a Napot
az éj közepén,
s a csillagokat a vállaira kívánja.
Jaj, ki vérben gázolt,
bár sose érné tiszta víz...
Aztán nyelvem csonkja csapkod csupán,

mint fejetlen kígyó,
szavak helyett vért fröcskölve szét.
Csanád
– Elhallgattattam a pogány kutyát!
Vászoly
Ólomszágú tompa csönd
döng.
Szentbeszéded süket fülekre talál.
Embert nem söpör el, csak a Halál.
Az elveszett külvilágot tompa
hangon zengi, mesés pompa
fakó emlékével megfáradt elmém.
A képzelet rózsabokrai nőnek
a sötétebből.
A vattás csöndbe régi, rekedt
rege dől.
A vérem hullása az egyén szentsége.
Könnyek és esőcseppek pergése
harci dob a koponyák hegyén,
szemeim helyén.
Vérem bővizű folyója elfedi
lelkem szilánkokra zúzott tükrét.
Kedvesem forró könnyel öntözi,
magához szorít, arcán elkeni,
majd fel-felszakadó mellel, hétrét-
-görnyedve átkot szór.

Látom.
Haja hosszan lobog mögötte,
vérem rajta harci festés.
Félelemtől feldúlt hóhéraim térdelnek
körötte,
már nem számít az esdés,
könyörület nem volt,
sorsom betelt
a guillotine aláhullott.
Ennyi voltam.
Ennyivé lettem.
Ennyi vagyok most.
Csak a zúgás szűnne meg!
Csak a sötét telne meg fényvel!
Még a föld is reng
nyelvem és fogaim mennydörgésétől,
még az ég is zeng
szavaim erejétől.
Hangom hatalma csak,
mi megmaradt nekem,
faragott vándorbotom
és ütött-kopott lantom.
„Fülembé forró ölmot öntsetek,
Legyek az új, az énekes Vazul...”
(2015. március 4.)

Interjú Novoszáth Melindával

Kedves Linda! Egyike vagy iskolánk azon büszkeségeinek, akik odaadásuknak és kitartásuknak köszönhetően eredményt értek el és munkát tettek le ezáltal az asztalra. Arról szeretnék kérdezni, hogy voltaképpen számodra, hogyan is indult a versenyzés, és az úszás iránti szereteted miből fakad?

Nekem úgy indult a versenyzés, hogy anyukám profi evezős volt, és azt akarta hogy én is evezős legyek, de ahhoz meg kellett tanulni úszni és így levitt az uszodába és végül otthagadtam, mert az edzők úgy látták tehetséges vagyok. Az úszás iránti szeretet úgy érzem rögtön nem volt meg, mert én még ritmikus sportgimnaztikáztam mellette és sokkal jobban szerettem mint, az úszást. Viszont ahogy jöttek az eredmények az úszásban, egyre jobban kezdtem megszeretni és rájöttem hogy én ebben jó vagyok és jól csinállok valamit.

Már első alkalommal tehetségesnek bizonyultál az úszásra, vagy a gyakorlás hozta meg a gyümölcsöt a sikereidnek? Esetleg mindkettő közrejátszott?

Első alkalommal tehetségesnek bizonyultam az úszáshoz viszont ez csak egy ideig tartott körülbelül három-négy éve kezdődött el az az időszak, amikor már nemcsak a tehetség számít, hanem kőkemény edzés is kell az eredményhez mert csak tehetségből már nem lehet megoldani.

Viszont mindenképp mind a kettőnek köszönhetem azt, amilyen eredményeket elértem mint az mind az edzésnek mind pedig a tehetségnek.

Sajnos a versenyzés velejárója, hogy nem sok időt tudsz eltölteni körünkben és sűrűn kell edzőtáborokba járnod, hogy folyamatosan fel tudj készülni az előtted álló szezonra. Mennyire okoz egy versenyzőnek nehézséget az ilyen szakaszokban kihagyott idő a tanulmányok tekintetében?

A tanulásban borzasztó nehézséget okoz az, hogy edzőtáborba járok és kiesek a tanulmányokból és nagyon nehéz pótolni viszont sokan segítenek, így meg tudom oldani, de az biztos hogy borzasztóan szenvedni lehet vele hogy beülsz az iskolába és olyan mint hogyha négy évet kihagyta volna, pedig csak három hétre mentél el, mégis úgy érzed hogy semmit nem tudsz.

Esetleg, ha valaki egy ilyen útra térne, amin te jársz, milyen nehézségekkel kellene számolnia?

Aki ilyen aktív sportolóként szeretne élni, mint én mindenképp azt kívánom neki inkább nem is kívánom hanem ajánlom mindenképp hogy időbeosztás ez a legfontosabb időbeosztással oldja meg az életét. Mondjuk egy idő után ígyis úgyis kialakul egy kényszer időbeosztás, de az a legfontosabb hogy ehhez tudja magát tartani és akkor megtudja oldani ezeket a nehézségeket.

Volt olyan személy az életedben, aki a munkásságával tudott kellően motiválni téged? Vagy sokkal inkább magunkra kell támaszkodnunk?

Engem leginkább anyukám motivált és azok az úszók akik láttam különlegesen egy külön személy nem motivált hanem mindenkiben megtaláltam azt a picit ami ami ami engem motivál tehát nem volt kifejezett példaképem hanem kb. Ha így nézhetjük 20 példaképem és lehetne mivel mindenkiben tetstett valami.

Lezárásképpen, arról szeretnék kérdezni, hogy van-e kedvenc versenyszámod, amiben szeretsz indulni vagy épp, amiben kiemelkedsz a többi elismert sportoló közül?

Nincsen kifejezetten kedvenc verseny számom mindig az a kedvenc versem számom ami a legjobban megy vagy ami a legjobban sikerült éppen akkor ,amikor nagyon jól sikerül versenyen egy versenyszám a legközelebbi versenyen úgymond az lesz a kedvencem.

Köszönöm szépen, hogy időt szántál erre a beszélgetésre. Sok sikert továbbra is a versenyeken.

Szabó Péter 11.D

Filmajánló

Sziasztok! Beköszöntött a tavasz, azonban nem csak jó időt, hanem új filmeket is ígér. A következő filmek ajánlom:

Legendás állatok és megfigyelésük

Rendező: David Yates

Habár a Harry Potter filmsorozat véget ért, nem kell elbúcsúznunk J. K. Rowling fantáziavilágától. Újabb könyvét filmesítették meg, melynek címe *Legendás állatok és megfigyelésük*. Eredetileg egy mágikus teremtményeket bemutató tankönyvnek szánta a kötetet, amely kötelező olvasmánynak számított a Roxfortban. A történet Harry Potter világában játszódik, hetven évvel a fiú születése előtt. A főhőse Newt Scamander (Eddie Redmayne), aki körbejárta a világot, hogy mágikus teremtményeket gyűjtsön be és épp New Yorkban tartózkodik, amikor az állatok egy része megszökik. Az így kialakuló hajszába néhány mugli - vagy, ahogy Amerikában hívják őket: No-Maj - is becsatlakozik.

Az Oscar-díjas Eddie Redmayne mellett feltűnik Colin Farrell, Ezra Miller és Jon Voight is. J. K. Rowling, a Harry Potter sorozat írója írta a film forgatókönyvét is. A film készítői már most nagy sikerre számítanak. Ha szereted a Harry Potter sorozatot, akkor ezt is feltétlenül látnod kell!

A Vadász és a Jégkirálynő

Rendező: Cedric Nicolas-Troyan

A Hófehér előtti időkben járunk, sok évvel azelőtt, hogy pengéje végzett volna a gonosz Ravenna királynővel. Ravenna húga, Freya kegyetlen árulás áldozatává válik, és a szíve jéggé dermed. Azonban nem csak a szíve jeges, különleges képesség birtokában is van, képes jéggé fagyasztani ellenségeit. A jégkirálynő évtizedeket töltött egy távoli jégpalotában azzal, hogy vadászsereget képzett ki magának. A vadászok között volt Erik (Chris Hemsworth) és Sara (Jessica Chastain), akik nem törődve úrnőjük parancsával szembeszegültek vele. Amikor Freya hírért veszi nővére veszténe, összegyűjti megmaradt seregét, hogy hazahozza a varázstükröt az egyetlen varázslónőnek, aki hasznosítani tudja a tükör erejét. Ravenna és Freya egyesítik erejüket. A seregük legyőzhetetlen, hacsak a száműzött vadászok nem tudnak együttesen fellépni ellenük. A Vadász és a Jégkirálynő a Hófehér és a Vadász előzménytörténete. Freya szerepében Emily Bluntot láthatjuk, és Charlize Theron is újra színre lép Ravenna szerepében. A film április 21-től látható a magyar mozikban.

Egyetemi interjú

Kedves Olvasó!

Mint sokan közülünk, talán te sem tudod még pontosan hogyan tovább, milyen irányban szeretnél továbbtanulni. Rovatunk célja, hogy minél több egyetemet ismertessünk meg veled, ezáltal megkönnyítve a döntésedet.

SZTE Bölcsészettudományi Kar (Romanisztika)

Ahogy az előző számunkban, úgy most is a Szegedi Tudományegyetem egyik hallgatóját kértük fel, hogy segítsen az egyetem bemutatásában. Ezúttal Ambrus Lilivel beszélgettünk a BTK romanisztikai képzéseiről, azon belül is a spanyol alapszakról.

1. Mi a BTK, és azon belül is a romanisztika?

A BTK (Bölcsészettudományi Kar) az egyetemnek az a része, ahol az emberek egy olyan látásmódot sajátíthatnak el, melynek segítségével könnyebben megérthetik a dolgok közötti összefüggéseket, azok mögöttes tartalmát és mélyebb betekintést nyerhetnek az őket leginkább érdeklő témákba. Ezen belül, a romanisztika az egyik nyelvészeti képzés, ami magába foglalja az újlatin nyelvek családját: a franciát, az olaszt, a spanyolt, a portugált és a románt is, habár idén nem indult ilyen szakirány.

2. Miért választottad a spanyol szakirányt?

A spanyol nyelv mindig is vonzott, már általános iskolában is, amikor el kellett kezdeni gondolkodni azon, hogy milyen nyelvet szeretnék majd gimnáziumban második idegen nyelvként tanulni. Mindig is a spanyol lebegett előttem, pedig sokan próbáltak meggyőzni, hogy inkább a németet válasszam. Mindig is vonzott a kultúra, a nyelv, az embereknek a mentalitása, temperamentuma. Szerintem teljesen más, mint a magyar, talán ez vonzott benne a legjobban.

Ez a szak internacionális kapcsolatteremtés szempontjából is nagyon jó, hiszen a spanyol a világon a második nyelv, amit a legtöbben beszélnek. Gyakran érkeznek hozzánk cserediákok az Erasmus program keretében, és nekünk is lehetőségünk van kiutazni három-öt hónapos időszakokra.

3. Hogyan működik a rendszer, miként épül fel egy egyetemi év?

A BTK-s alapképzéseknél száznyolcvan kredit a kötelezően teljesítendő keretünk. Ennek alapját adják a szakos tantárgyaink. Ezen belül vannak kulturális óráink, nyelvészeti óráink, történelmi óráink, nyelvgyakorlati órák illetve a kötelező BTK-s stúdiumok, amit minden BTK-s hallgatónak teljesítenie kell. Ilyen például a filozófiatörténet, a bevezetés a nyelvtudományokba, és a bevezetés az irodalomtudományba. Ezenkívül van az úgynevezett minor képzés, vagy specializáció, ami a száznyolcvan kreditből ötven kreditet tesz majd ki, ez a második szemeszter végén kerül kiválasztásra, illetve vannak szabadon választható tárgyak is. Ezt a képzést célszerű a későbbi elhelyezkedési terveink szerint kiválasztani. Ekkor kell minden elsőéves hallgatónak alapvizsgát is tennie. Az alapvizsgának szóbeli és írásbeli része is van. Az írásbeli nem csak

...folytatás

nyelvtani, hanem országismereti részekből is áll. A vizsgáztatók pedig minden esetben anyanyelvi lektorok. Az alapszak három év, ezután lehet jelentkezni mesterképzésre.

4. Mik a terveid a jövőre nézve?

Specializációként valószínűleg anglisztikát fogok választani, mert a fordító-tolmács mesterképzés két nyelven folyik majd, és az angol kötött nyelv. A későbbi elhelyezkedés szempontjából dolgozhatok üzleti és idegenforgalmi cégeknél fordító-tolmácsként és műfordítóként.

5. Milyen az egyetemi élet és a közösség?

Szerintem az egyetemi közösség nagyon jó. Rengeteg programot szervez a SZOTE, vannak karra szabott programok, szakokra szabott programok, karközi és egyetemi jellegűek. Ezen kívül vannak romanisztikás szakestek, amelyen az összes romanisztikás, a tanárok, és a lektorok is részt vehetnek. Ötfős csapatokat szervezünk, együtt nyelvi és kulturális feladatokat oldunk meg. Én már izgatottan várom a következőt. Karácsonyi szünet előtt Mikulás-buli szokott lenni, ahol két-háromfős csapatokban kell csinálni tapaszt vagy valamilyen más spanyol ételt. Tavaly Piña Colada-s muffinokat, és salsa szószot készítettünk tortilla chipsszel. Ez jó közösségépítő program és a hangulat is mindig kellemes. Továbbá BTK-s bálakat is szoktak tartani, de karközi és egyetemi szinten is vannak bulik, bowling estek, és jeges estek a műjégpályán. Számos sportlehetőséget is biztosít az SZTE. Különböző testnevelés kurzusok közül lehet választani a labdajátékoktól kezdve a fitness programokig. Ezen kívül ki lehet próbálni a pingpongot, a futást, a biciklizést és még a zászlóforgatást is. A zászlóforgatás volt az egyik legnépszerűbb kurzus, szinte azonnal betelt. Szerintem itt bárki megtalálhatja a kedvére való sportot. Az EHÖK-nek (Egyetemi Hallgatói Önkormányzat) pedig konditerme is van a Kálvária sugárúton, ahol kedvezményes bérlet váltható. Kedvezményesen válthatunk jegyet továbbá a mozi esteken és a színházban is.

„Ne azt mondjátok, amit tudtok, hanem azt, amit akartok!”

(a BTK egyik tanára)

Gyömbér Hanna 10.C

Zongora

Azon az estén Simont valami öreg terembe küldték a moziba. Foglalkozása szerint szerelő volt, amúgy pedig magányos férfi a harmincas éveiben. A teremben fénytechnikai gondok voltak, ami nem is volt olyan meglepő, rohadt régi volt, a francba is! Simon utált régi dolgokkal foglalkozni. Rendszerint nagyobb hibákat talált a javítás közben, mint amiért odaküldték.

A teremben sötét volt. Simon nyitva hagyta az ajtót, hogy legalább egy kis fény onnan szűrődjön be, miközben zseblámpáért kotorászott a táskájában. A csendet hirtelen egy hang törte meg: magányos, mintha egy zongora billentyűjét nyomták volna le. Az ajtó becsapódott Simon mögött. Teljesen sötét lett.

-Francba...-morogta a szerelő. Újabb hangok jöttek, ugyanúgy a zongorától, amit zárok kattanása követett. Kezdett ideges lenni. Ki a franc szórakozik vele? Simon bekapcsolta a lámpát és elindult a sorok mellett felfelé. Úgy tűnt, nem jön több hang. Valószínűleg megunták.

A csöndet lövészként szelte át egy mély, átható hang. Simon akaratlanul is megugrott, elejtette a lámpát. Az begurult a székek alá. Simon magában szitkozódott, ahogy lehajolt, de újra zongora hangját hallotta. Ezúttal valami különös, rövid dallamot is játszott. Simon hirtelen hidegnek érezte a termet. A dallam egyre lassabb lett, a férfi pedig érezte, hogy a légzése csillapodik, a szíve már nem ver olyan hevesen. Szinte transzban görnyedt a széksor fölé, a melódiát hallgatva. A zseblámpáról teljesen megfledkezett. A dallam elszívta a gondolatait, a légzése lassult és lassult, mígnem a zongora elhallgatott. A teremben az összes lámpa felgyulladt, Simon pedig már nem tudta eldönteni, hogy a fehér fény az elméje játéka, vagy a valóság.

Percek, órák, netán napok teltek el a csönd és a fény fogságában? Nem tudta eldönteni. A tudata visszatasította a választ, a teste mozgást. Képtelen volt kinyitni a szemét, vagy érezni a körülötte levő világot.

Mikor ki tudta nyitni a szemét, a vászon előtt találta magát. A képernyő előtt egy olyan dolog állt, ami sehogy se passzolt egy modern moziterembe: robotszusz, fekete zongora körvonalait vélte kivenni. Rádöbbsent, hogy ül, az első sorban, a hangszer előtt, de képtelen mozogni. Mintha csak külső szemlélőként ült volna a testében. Oldalra pislogott. Emberek ültek körülötte, idősek, felnőttek és gyerekek, férfiak és nők, a legkülönbözőbb öltözetben: elegáns estélyiben, vagy éppen farmerban és pulóverben. Furcsán távolinak tűntek mindannyian, arcukon ugyanazzal az érzelemmentes kifejezéssel, egy emberként bámultak előre. Simon követte őket és ő is a zongorára nézett.

Már látta, hogy ül ott valaki, de a sötétben csupán körvonalakat észlelt. Az alak felnyitotta a zongorát és egy rövid dallamot játszott. Egy pillanatra az összes lámpa felkapcsolódott, aztán elaludt, csak néhány maradt égve, a zongora fölött, megvilágítva a hangszer és a játékost.

Egy fiatal lány volt. Hosszú, ezüstösen csillogó haja a derekáig ért, a szeme különös, de gyönyörű orgonaszín. A ruha, amit viselt, fekete volt. A lány szépsége ott volt előtte, olyan közel, hogy néhány lépéssel átszelhette volna a távolságot, de egyszerre volt olyan távoli, hogy tudta, nem lenne képes megérinteni.

Az előadás elkezdődött. Simon hallott már korábban komolyzenét, járt már hangversenyen, de még soha, semmi nem volt rá ilyen hatással. A hangok örvénylettek körülötte, azzal fenyegették, hogy elnyelik, lehúzzák maguk közé, el abba a távolba, ahol a művészek léteznek.

Mindez mégsem történt meg. Mert a filmvászon életre kelt. Simon szeme kétségbeesetten kapott az utolsó lehetősége után, abba a valamibe, amibe megkapaszkodhat, visszahúzhatja magát, ki az ijesztő örvényből.

A kép kezdetben nem mutatott semmit, szemcsés volt és kivehetetlen. Aztán arcokat látott, arcokat, amik tiszták voltak, és felismerte őket. A szülei voltak, a családja és végül ő maga. Hirtelen érte a felismerés: emlékeket lát. A saját emlékei, az élete futott a mozivásznon, ő pedig tehetetlenül nézte végig, immár külső szemlélőként, ahogy meghozza azokat a döntéseket, amik sikerekhez és kudarcokhoz vezettek. És be kellett ismernie, az élete unalmas film volt, már az elején is, de az idő elteltével egyre

unalmasabb lett.

Végül a képkockák elértek ahhoz az estéhez, mikor besétált ebbe a terembe. A zongorajáték egy pillanatra sem hallgatott el, végigkísért minden jelenetet, észrevétlenül, mégis ez mozgatta az összes képet. Egybefonódott a filmmel, beitta magát a színekbe, egybeolvadt az életével.

Simon látta, ahogy a szerelő, ahogy ő, belép a terembe. Innentől azonban a dolgok megváltoztak. Ahelyett, hogy az ajtó becsapódott volna mögötte, a szerelő megfordult és becsukta, aztán bekapcsolta a zseblámpát. Elindult felfele a sorok között, aztán hirtelen megállt. Zavar futott át az arcán, ahogy megfordult és szembetalálta magát egy másik férfival. Csapzott, fekete haja, repedezett ajkai, és mélyen ülő szemei voltak, mintha magát a tébolyt testesítette volna meg. A következő pillanatban a férfi egy határozott lépést tett előre. Simon látta a saját arcán a döbbenetet, ahogy a szeme kerekre tágul, a bőre elveszti a színét, a szája résnyire kinyílik. A résnyire nyitott szájból vékony vércsík folyt ki. A férfi hátrált egy lépést, a száját torz vigyorba húzva figyelte, ahogy Simon teste összecsaplik. A szerelő fehér ingét vér áztatta át, ami a hasán lévő sebből ömlött ki. Az őrült férfi kezében kést tartott, a pengéje vörös volt, kövér cseppek hullottak lassan, egymás után a földre.

Csöpp. Csöpp. A zongora elhallgatott. Simon szeme a székben kerekre tágult, ahogy előremeredt, az arcából minden szín kifutott, a száját résnyire tátotta a döbbenettől. Nem tudott gondolkodni, nem tudott mozogni. Nem tudott "nem"-et ordítani, felugrani, kirohanni, a haját tépni, csak ülni tudott, mozdulatlanul bámulni.

A zongoraművész most felállt, és lassan megindult Simon felé. Ahogy közelebb ért, a férfi látta, amit a fekete ruha miatt addig nem: a hasán alvadt vér mocskolta be a ruhát. Simon hirtelen rájött, hogy a körülötte lévő embereken mind ugyanaz a sérülés van: az öltönyös középkorú férfin ugyanúgy, mint a piszkos, babát szorongató kislányon, ugyanaz a szúrás, ugyanaz a lyuk a hasukon.

A lány megállt előtte. Simon felnézett rá. A szája kiszáradt, a feje nehéz volt és üres.

-Én... - a hangja rekedt volt és nem bírt beszélni. A lány ránézett. A szemében végtelen szomorúság ült. Hirtelen nem is tűnt olyan távolinak, mintha a koncert alatt utazott volna, hogy megérkezzen hozzá, átszelte a tér és idő alkotta láthatatlan barikádot, hogy megérkezzen ide, az emberek közé, akikkel ugyanabban a kegyetlen sorsban osztoznak.

-Halott vagy-mondta a lány halkán, mégis minden szava tisztán érthető volt. Lehajolt hozzá és a kezében tartott kést a férfi hasába döfte.

**

-Hihetetlen, hogy mik vannak manapság-morogta az öltönyös üzletember, az újságba lapozva. A reggeli kávéja mellett ült, ahogy fellapozta a kiadványt, de azért mohón olvasta a cikket: **Brutálisan gyilkolták meg a dolgozót!** A 29 éves Simon Cronwellt ismeretlen tettes szombat éjjel...

Horváth Viktória 11.A

Erdős Virág: Na most akkor

...mondjátok meg nagyokosok, mi legyen, ki ne legyen miközülünk maholnap és ki legyen, ki legeljen penneágyon rozmaringos mellfilét, ki pecázza kukából a halolajos kiflijét, kinek legyen friss levegőn tartózkodni ideje, kinek teljen karcinogén cuccokkal a tüdeje, ki rágja a Cafe Picard mascarponés pitétjét, ki mossa a Szentiványi nagyságosék bidétjét, kinek kelljen éjjel-nappal folyton-folyvást igyekezni, kit lehessen kapásból és szemtől szembe letegezni, ki ne jusson ötről hatra, kinek fussa futópadra, Pulára meg Balira, kit vegyenek palira, kinek legyen hobbija a népi magyar hagyomány, kinek jusson másfél bála angolpólya-adomány, kinek bocskor, rámás csizma, cifra mente, kacagány, kinek jusson, mér' is jutna, szar se jusson, ha cigány, na most akkor mondjátok meg nagyokosok, mi legyen, ki ne legyen miközülünk maholnap és ki legyen, ki rakja ki carrarai márvánnyal a klotyóját, kinek pakoltassák ki a pénztárnál a motyóját, ki zúzzon ki Rómába, hogy láthassa a piétát, ki nyomassa ezerrel a déligyümölcs-diétát, ki me-rengjen el egy régi, feudális szokáson, kit érjenek állítólag kisebb bolti lopáson, kinek legyen ad absurdum reklamálni mersze, ki merjen a jogaiért kiállni, na persze, kinek legyen dilije a kuszkus meg a falafel, ki próbálja nem feladni, végül mégis adja fel, na most akkor mondjátok meg nagyokosok, mi legyen, ki ne legyen miközülünk maholnap és ki legyen, ki költözzön proli szagtól fuldokolva Budára, ki költse egy komplett pesti panel árát dudára, ki ápolja klinikán az egészséges körmét, ki válasszon rövid utat, ki pedig a görbét, ki lásson a Hun West Travel-irodával világot, ki álmodjon zöld fű közé piros, fehér virágot, ki ültessen minden kerti törpe mellé tuját is, ki adja az ártatlant, de hogyha kell, a buját is, ki rendeljen ülőbútort magának a neten, kik lakjanak egyetlenegy félszobába' heten, na most akkor mondjátok meg nagyokosok, mi legyen, ki ne legyen miközülünk maholnap és ki legyen, ki utazzon még a világ végére is kocsi-val, ki tudjon le minden bajt egy odavetett bocsival, ki vegye a nyakába egy papucsér' a plázát, kinek vigye el a bank a vakolatlan házát, kinek legyen párnája a hugyos-sáros aszfalt, ki foglaljon négy személyre, ablak mellé asztalt, kinek legyen jelszava a részvét és a szeretet, kinek kelljen beszerezni tudósúrórőletet, ki kerüljön ré-vületbe Csaba testvér szent szavától, ki keljen ki magából egy utastársa testszagától, na most akkor mondjátok meg nagyokosok, mi legyen, ki ne legyen miközülünk maholnap és ki legyen, ki járkáljon házastársa javallatra botoxra, kit vigyenek akarata ellenére detoxra, kinek kelljen másnap délig étlen-szomjan kibírni, kit lenne szép most azonnal pusztá kézzel kinyírni, kinek hozzon Téalapócska sárgarézzel teli zsákot, ki hordja ki lábán hol a tüdőgyuszt, hol a rákot, kinek legyen igénye a könyvre meg a mozira, ki próbáljon belógni egy kulturáltabb szlozira, kinek kelljen nap mint nap a Vágóhídig bliccelni, kinek legyen – láthatólag – kedve most is viccelni, na most akkor mondjátok meg nagyokosok, mi legyen, ki ne legyen miközülünk maholnap és ki legyen, kinek legyen névre szóló szekrénye a Gelázsbán, ki aludjon álmában egy jó kis fűtött garázsban, ki nevezze kometista fertőnek a Dagályt, kinek sértsen már a pusztá létezése szabályt, ki akarja hóban-fagyban kivárni a sorát, kinek kelljen tele szájjal dicsérni a borát, ki hurcolja fel-alá az interspáros batyuját, ki átkozza el a saját sose látott anyuját, ki feküdjön hol itt, hol ott, mint a kilótt állat, ki rándítson haladtában szemlesütve vállat, na most akkor mondjátok meg nagyokosok, mi legyen, ki ne legyen miközülünk maholnap és ki legyen, ki csinálja új kecóját trendire és takarosra, ki próbáljon mindenáron bejutni a fapadosra, ki locsoljon Francois Voyer konyakot a kivire, ki gondoljon tehetetlen haraggal a gyivire, ki tegye le egyik percről másira a piát, ki próbálja kivenni a lelencből a fiát, ki lomizzon kisbiciklit, dinókat meg törpöket, ki ugassa le az undok, játszótéri kölköket, ki lássa a sajátját a más ölében csicsikálni, ki próbálja magát minden karácsonykor kicsinálni, na most akkor mondjátok meg nagyokosok, mi legyen, ki ne legyen miközülünk maholnap és ki legyen, kinek legyen tiszta sor, hogy haladás vagy haza, kinek legyen úgy, hogy többé ne mehessen haza, kit várjon a boldogság kék tengerén egy bárka, kit viszont a vácrátóti köztemető árka, kinek jusson éppen elég hely az isten tenyerén, Budafokon, Budaligetén és Mátraterenyén, Békésbe' és Hevesbe', s ki menjen a levesbe.

Závada Péter: Remíz

Nem tudom elfogadni, hogy lassan véget ér ez a nyár is, és aztán már nem lehet változtatni rajta. Az képtelenség, hogy mától az elől felejtett tej vagy a számban a fogak egy új időszámítás szerint romlanak. Legalább át kéne csempészni magamból valamennyit ebbe az új korszakba, hogy ezután is legyenek a múltammal kapcsolódási pontjaim. Csak vigyázni kell, nehogy lebukjak: a szemeim vörösek és be vannak dagadva, persze, hagymát vágtam, vagy úszni voltam, és kicsípte őket a klór. Két hete nem láttalak, és amióta másnál alszol, már csak a forró laptop hagy vörös égésnyomokat a mellkasomon. Mi lesz, ha a legelején félbeszakad ez a gondolatfonál, és sehogy se jut eszembe, hogy kéne folytatni? De azt se lehet, hogy folyton írom, amit gondolok, az utcán, mondjuk a telefonomba, biztos elütne egy villamos, és akkor már mindegy volna. Átható fűszaga van ennek a hétfőnek. Biztos kenderolajjal kenik az alkatrészeit. A jövő ott van valahol a szerelvény csuklóján túl, puha, sötét kanyar: beláthatatlan. De lassan úgyis vége, kivonják a forgalomból ezeket a rozsdás napokat is, én pedig egyedül ébredek majd a remízben, sötétedés után, mert úszásból jövet elaludtam a leghátsó ülésen, és senki nem szólt időben, hogy le kéne szállni.

Fodor Ákos haikui

Mindent kaptam már,
csak vagyont és halált nem.
(- A sorrend fontos!)

Annyira zárt egy
ajtó sem lehet, mint fal
s ajtó h i á n y a.

A más élete
Hozzá-szólhatok;
bele-: nem.

Én igyekszem
(bárha másként is lehet)
késsel-villával enni az életet.

Szegedi Radnóti Miklós
Kísérleti Gimnázium
6720 Szeged, Tisza L. krt. 6-8.

Kiadja: Radnóti DÖK
Felelős kidaó: Gál Béla
Segítő tanárok: Plugor Magor,
Fiedler Judit

Megbízott szerkesztő: Erdész Luca 11.A
Korrektor: Gera Dóra 11.A
Tördelőszerkesztő: Erdész Luca
Munkájukkal színesítették az újságot:

Riener Ferenc tanár úr
Balogh András 11.T
Horváth Viktória 11.A
Farkas Eszter 10.T
Szabó Péter 11.D
Sipos Fanni 10.A
Gyömbér Hanna 10.C
Gyurik Zita 9.D

**Keressetek minket a RadnótiSok(k) Facebook oldalán
és a radio.rmg.hu oldalon!**

**Ha a FB oldalunkra szeretnétek valamit küldeni,
keressétek Gyömbér Hannát (10.C)!**

Még egy fotó az Élőláncról...

Fotó: Szajbély Zsigmond 11. M